

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor Krajský stavební úřad
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Č. j.: KUOK 5229/2025

V Olomouci dne 14. ledna 2025

Sp. Zn.: KÚOK/139546/2024/OKSÚ/9184

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení: Mgr. Bc. Iveta Běhalová

Oprávněná úřední osoba pro podepisování: Ing. Robert Černocký, Ph.D.

Počet listů: 4

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0/0

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor Krajský stavební úřad, jako příslušný odvolací orgán dle § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu a na základě zjištěných skutečností rozhodl takto:

- I. *sdělení* Magistrátu města Olomouce, odbor stavební, ze dne 24. 9. 2024, č.j. SMOL/417352/2024/OS/SUI/Hla, se dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu

m ě n í

tak, že

- text *sdělení* na straně první „SDĚLENÍ“, se nahrazuje textem: **ROZHODNUTÍ**
- text výroku *sdělení* na straně první „*sděluje žadatelům, že s odkazem na ustanovení § 37 odst. 1 podle kterého je povinen posoudit doručené podání podle jeho obsahu bez ohledu na jeho název, nemůže výše specifikované podání považovat za žádost ve smyslu ustanovení § 44 SŘ, kterou by bylo zahájeno řízení dle ustanovení § 142 odst. 1 SŘ*“, se nahrazuje textem: **rozhodl o podané žádosti dle § 142 správního řádu tak, že žádost žadatelů ze dne 5. 4. 2024 o vydání deklaratorního rozhodnutí se zamítá.**

- II. Zbývající část *sdělení* ze dne 24. 9. 2024, č.j. SMOL/417352/2024/OS/SUI/Hla, se podle § 90 odst. 5, věty druhé správního řádu

p o t v r z u j e.

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

1.
2.

O d ů v o d n ě n í

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor Krajský stavební úřad (dále jen „OKSÚ“) usnesením ze dne 17. 6. 2024, č.j. KUOK 68222/2024 pověřil Magistrát města Olomouce, odbor stavební (dále jen „Stavební úřad Olomouc“) projednáním žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí ze dne 5. 4. 2024, kterou podali [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] zast. na základě plné moci [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] (dále také jako „podatelé“).

Dne 8. 8. 2024 podali podatelé žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti.

Dne 3. 9. 2024 si OKSÚ vyžádal od Stavebního úřadu Olomouc spis spolu s vyjádřením.

Dne 25. 9. 2024 Stavební úřad Olomouc vydal napadené *sdělení* ze dne 24. 9. 2024, č.j. SMOL/417352/2024/OS/SUI/Hla. V tomto *sdělení* Stavební úřad Olomouc uvedl, že žádost o deklaratorní rozhodnutí posoudil dle obsahu a nemůže uvedené podání považovat za žádost ve smyslu § 44 správního řádu, kterou by bylo zahájeno správní řízení dle § 142 odst. 1 správního řádu. Otázka, zda stavba soukromé kryté jízdní dráhy, která je součástí [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] zastavěná plocha a nádvoří [REDAKCE] je či není stavbou pro rodinnou rekreaci byla řešena již v jiném řízení vedeném Stavebním úřadem Olomouc, které vyústilo v rozhodnutí ze dne 8. 12. 2023, č.j. SMOL/329236/2024/OS/PS/Mie, které nabylo právní moci dne 10. 6. 2024 a nelze ji uměle vyčleňovat mimo rámec správního řízení, v němž byla tato otázka zodpovězena. Dle Stavebního úřadu Olomouc žádost nesplňuje ani jednu z podmínek pro vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu. Podatele Stavební úřad Olomouc o vyřízení jejich žádosti ze dne 5. 4. 2024 vyrozuměl tímto sdělením.

Dne 25. 9. 2024 Stavební úřad Olomouc předal spis OKSÚ.

Dne 10. 10. 2024 se proti *sdělení* ze dne 24. 9. 2024 podatelé odvolali. Své odvolání doplnili dne 21. 10. 2024.

Dne 23. 10. 2023 bylo Stavebnímu úřadu Olomouc doručeno rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj, kterým bylo zamítnuto odvolání proti usnesení OKSÚ ze dne 17. 6. 2024, č.j. KUOK 68222/2024, kterým byl pověřen Stavební úřad Olomouc projednáním žádosti podatelů ze dne 5. 4. 2024, jako opožděné.

Dne 24. 10. 2024 bylo Stavebnímu úřadu Olomouc doručeno sdělení OKSÚ ze dne 21. 10. 2024, č.j. KUOK 121368/2024, kterým OKSÚ sdělil, že neshledal důvody k přijetí opatření proti nečinnosti.

Dne 9. 12. 2024 byl spis spolu s odvoláním doručen k přezkoumání OKSÚ.

Přezkoumávání rozhodnutí v odvolacím řízení je upraveno § 81 a následujícími správního řádu, pokud zvláštní zákon nestanoví jiný postup. Pokud správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, toto sám nezruší nebo nezmění, předá spis k přezkoumání napadeného rozhodnutí odvolacímu správnímu orgánu, kterým je nejbližší nadřízený správní orgán. Z § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že v případě rozhodnutí orgánu obce je odvolacím správním orgánem příslušný krajský úřad, pokud zákon nestanoví jinak.

OKSÚ jako odvolací orgán se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny formální podmínky umožňující napadené rozhodnutí na základě podaného odvolání přezkoumat. V daném případě podali podatelé odvolání proti sdělení Stavebního

úřadu Olomouc. Toto sdělení bylo právnímu zástupci podatelů doručeno dne 25. 9. 2024. Podatelé podali odvolání dne 10. 10. 2024, které následně doplnili. Jelikož napadené sdělení neobsahovalo poučení dle podle § 68 odst. 1 a odst. 5 správního řádu, lze dle § 83 odst. 2 správního řádu podat odvolání do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. V daném případě podatelé, i když poučení o možnosti podat odvolání chybělo, podali své odvolání ve lhůtě 15 dní ode dne oznámení. OKSÚ tak má za to, že odvolání bylo učiněno včas a osobami k tomu oprávněnými.

Následně pak OKSÚ přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí a řízení, jež mu předcházelo, v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu, přičemž vycházel z příslušného správního spisu Stavebního úřadu Olomouc, a po přezkoumání věci odvolací orgán dospěl k závěru, že odvolání je částečně nedůvodné a napadené *rozhodnutí* v části změnil a ve zbývajících částech potvrdil.

Podatelé v odvolání uvedli, že jsou přesvědčeni, že o jejich žádosti mělo být rozhodnuto rozhodnutím, přičemž sdělení považují za zamítavé rozhodnutí, proti kterému je přípustné podat odvolání. Podatelé namítají, že sdělení vydal nepříslušný správní orgán, když žádán byl Magistrát města Prostějova, který nemůže být vyloučen pro podjatost, jelikož i dle Nejvyššího správního soudu [REDAKCE] [REDAKCE] nemůže být účastníkem řízení. Dle podatelů je deklaratorní rozhodnutí potřebné pro urovnání sporného vztahu ke stavbě, když v RÚIAN bylo u stavby zapsáno, že jde o stavbu pro rodinnou rekreaci, ale správní orgány tento zápis nerespektují.

Podatelé nesouhlasí s tím, že by předmět žádosti vztahující se k pojmu „stavba pro rodinnou rekreaci“ spočíval ve výkladu definice a následném „správním uvážení“, jelikož zde není dán prostor pro správní uvážení. Dále podatelé jako příklad uvádějí posuzování povahy pozemní komunikace, kde jde o výklad pojmu a následnou subsumpci konkrétní stavby pod daným pojem. Podatelé odkazují na § 7 zákona o pozemních komunikacích a judikaturu vztahující se k § 142 správního řádu ve vztahu k pozemním komunikacím, s tím, že v těchto řízeních je posuzováno, zda se jedná o veřejnou komunikaci či nikoli. Podatelé mají za to, že v tomto případě není rozhodováno pouze o povaze stavby, ale též o jejím zařazení do příslušné kategorie, ze které se pak odvíjí práva osob (vlastníků staveb) doplňkových staveb, které jsou s touto stavbou hlavní spojeny, zejména umisťovat u takové stavby doplňkové stavby do určitých rozměrů bez dalšího.

Podatelé nesouhlasí s úvahou Stavebního úřadu Olomouc, že si v každém řízení musí správní orgán sám posoudit do jaké kategorie stavba spadá, jelikož by to znamenalo, že by podatelé byli nuceni postavit přístřešek a pak čekat, zda bude posouzen jako stavba doplňková, kdy by se jedinou variantou vyplývající ze sdělení mohli dozvědět, zda se stavba hlavní považuje za stavbu pro rodinnou rekreaci. Vlastníci stavby by tak nevěděli, zda je přístřešek umístěn legálně nebo nelegálně dokud by nebylo rozhodnuto v řízení o nařízení odstranění stavby. Závěrem podatelé navrhuje, aby odvolací orgán změnil „sdělení“ tak, že vydá deklaratorní rozhodnutí v souladu s žádostí podatelů.

OKSÚ k věci uvádí následující. Z rozhodovací činnosti NSS vyplývá, že soudní řád správní definuje pojem rozhodnutí nezávisle na tom, jak je určitý akt vymezen nebo pojmenován v jiném právním předpise. Prvotním hlediskem zkoumání je materiální stránka předmětného úkonu. V rámci ní je hodnoceno, zda má daný úkon účinky na veřejná subjektivní práva osob (resp. jejich právní sféru), zda se jedná svou povahou o individuální správní akt, zda jej vydal správní orgán a zda byl vydán v oblasti veřejné

správy. Formální hledisko spočívá v tom, zda je pro předmětný úkon vyžadována určitá formalizovaná podoba, zda zákon stanoví alespoň nějakou proceduru vedoucí k jeho vydání, zda se oznamuje účastníkům a zda se o něm vede správní spis či alespoň jiná dokumentace (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, body 74 a 78).

Stavební úřad Olomouc tedy z pozice správního orgánu, který vedl řízení o žádosti, které bylo zahájeno již dnem podání žádosti (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 100/2014-52, č. 3151/2015 Sb. NSS), autoritativně s náležitým odůvodněním vyřídil žádost podatelů o vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu, a to tak, že žádost zamítl a konstatoval, že předmětná otázka byla řešena již a vyhodnocena v jiném řízení. Napadený akt je tedy jednoznačně z materiálního hlediska způsobilý zasáhnout do práv podatelů ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu, což nasvědčuje tomu, že navzdory svému formálnímu označení může naplňovat materiální znaky správního rozhodnutí.

Při projednávání žádostí dle § 142 správního řádu správní orgán vydává rozhodnutí, i v případě, že žadatel podá žádost dle odstavce 1 a správní orgán bude moci otázku existence právního vztahu vyřešit dle § 142 odst. 2 správního řádu, tedy v rámci jiného správního řízení v takovém případě vydá rozhodnutí, který žádost zamítne. S vydáním *sdělení*, jímž by měla být vyřízena žádost o vydání deklaratorního rozhodnutí dle uvedeného ustanovení, správní řád nepočítá. Stavební úřad Olomouc přitom žádný další akt nevydal a také z obsahu napadeného aktu vyplývá, že jej Stavební úřad Olomouc považuje za definitivní vyřízení žádosti podatelů, kterým také napadené *sdělení* doručil.

Stavební úřad Olomouc svůj akt fakticky člení na výrok a odůvodnění (byť je formálně nerozlišuje), což jsou charakteristické znaky právě správního rozhodnutí (§ 68 odst. 2 odst. 3 správního řádu). Napadený akt vykazuje definiční znaky adresovaného individuálního správního aktu, a i přes jeho formální označení je na něj třeba z hlediska materiálního nahlížet jako na rozhodnutí správního orgánu podle § 67 odst. 1 správního řádu. Z tohoto důvodu OKSÚ považuje odvolání ze dne 10. 10. 2024 za přípustné, podané proti aktu, který naplňuje znaky správního rozhodnutí a svým obsahem, jej lze považovat za zamítnutí žádosti ze dne 5. 4. 2024.

K věcnému posouzení žádosti OKSÚ uvádí, že řízení o určení právního vztahu je řízením o žádosti. Žádost obecně musí mít náležitosti podání, jež jsou uvedeny v § 37 odst. 2 správního řádu, a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá, jak stanoví § 45 odst. 1 správního řádu. V řízení o určení právního vztahu rozhoduje správní orgán věcně v tom případě, kdy žadatel prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv. V takovém případě správní orgán deklaruje, zda a kdy právní vztah vznikl, zda trvá nebo zda a kdy zanikl. Výsledkem řízení je správní rozhodnutí deklaratorní povahy, a má proto účinky ex tunc zpětně od vzniku právního vztahu. Jestliže je možné o vzniku, trvání nebo zániku určitého právního vztahu vydat osvědčení anebo pokud se může otázka jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení (jako předběžná otázka), správní orgán deklaratorní rozhodnutí nevydává a žádost zamítne. Nicméně jestliže podaná žádost naplňuje znaky uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu jedná se o žádost, o níž musí být rozhodnuto, nelze ji vyřídit sdělením, a to ani v případě, že je předmětná otázka řešena v jiném řízení.

Smyslem vedení řízení o určení právního vztahu je odstranění sporu nebo odstranění nejasností či pochybností, které brání dotčené osobě v uplatnění jejích práv, což musí žadatel prokázat. Řízení o určení právního vztahu je pak typicky určeno k vyřešení

otázek hmotného práva, které dosud nebyly předmětem autoritativního vyřešení ze strany veřejné správy (srov. NSS 9 As 330/2016-192). Řízení o určení právního vztahu tak umožňuje vydáním deklaratorního rozhodnutí odstranit existenci pochybností, které bránily žadateli v uplatnění jeho práv. V žádném případě však neslouží k tomu, aby v tomto řízení byl, zcela mimo systém opravných prostředků a mimo jakékoliv lhůty, zpochybněn výsledek pravomocného správního rozhodnutí, stejně tak neslouží k posouzení zákonnosti jiného postupu veřejné správy (srov. NSS 9 As 2/2021-40). Za jiné řízení, jež má přednost před řízením o určení právního vztahu správního řádu, pak lze považovat jen takové řízení, které z hlediska platného práva žadateli v jeho konkrétním případě garantuje možnost reálně dosáhnout věcného projednání sporné otázky (srov. NSS 4 As 233/2016-39). Institut zakotvený v ustanovení § 142 správního řádu neslouží a nemůže sloužit k přezkumu podmínek pro vydání pravomocného stavebního povolení. Takovému výkladu nesvědčí ani smysl a účel této úpravy. Řízení o určení právního vztahu je zvláštním řízením (v I. stupni), které umožňuje správnímu orgánu vydat v pochybnostech deklaratorní rozhodnutí, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. Správní orgán tedy v tomto řízení nemůže konstituovat žádná práva ani povinnosti a nemůže, jakkoliv napravovat vady či nezákonnosti v předcházejících řízeních (NSS č. j. 7 As 298/2016-30).

Ve vztahu k doplňkovým stavbám, které podatelé uvádí a o jejichž legálnost usilují, byli podatelé účastníky řízení ve věci nařízení odstranění staveb „Sklad hoblin, Přístřešek – sklad zahradního náradí, Box pro koně a Dvojbox pro koně“, vše na [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] vedeného pod sp.zn. S-SMOL/292957/2022/OS, které bylo ukončeno vydáním rozhodnutím ze dne 8. 12. 2023, kterým bylo nařízeno odstranění staveb. Podatelé proti tomuto rozhodnutí podali odvolání, které bylo rozhodnutím OKSÚ ze dne 7. 6. 2024, č.j. KUOK 64273/2024 zamítnuto a rozhodnutí Stavebního úřadu Olomouc o nařízení odstranění staveb bylo potvrzeno. Proti rozhodnutí byla podána podateli žaloba ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci. Žaloba byla krajským soudem dne 13. 11. 2024 odmítnuta. Podatelé se tedy mohli, což také učinili, účinně bránit proti předmětnému nařízení odstranění staveb v odvolacím řízení a následně v řízení před soudem, avšak bezúspěšně.

Stejně tak byli podatelé účastníky řízení vedeného pod sp.zn. SÚ/2110/98 – Sa Magistrátem města Prostějova, které bylo ukončeno územním rozhodnutím ze dne 14. 9. 1998, kterým byla dočasně umístěna stavba kryté jízďárny pro koně na [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. Následně bylo Magistrátem města Prostějova vydáno dne 12. 10. 1998 stavební povolení na stavbu dočasnou na dobu 10 let „kryté soukromé jízďárny pro koně“ na [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], kterého byli také podatelé účastníky a mohli tak řádně uplatňovat a hájit svá práva. Následně byla stavba kryté jízďárny z kolaudována rozhodnutím ze dne 10. 12. 1998 a poté dne 21. 1. 2009 byl vydán souhlas se změnou v užívání stavby na stavbu trvalou, kterou bylo také současně *schváleno* i rozšíření stavby, i v těchto řízeních mohli podatelé účinně hájit svá práva.

O části přístavby soukromé jízdnárny je vedeno řízení o nařízení odstranění stavby Stavebním úřadem Olomouc, které bylo ukončeno vydáním rozhodnutí o nařízení odstranění stavby ze dne 16. 7. 2024, č.j. SMOL/306576/2024/OS/PS/Mie, proti kterému podali podatelé k OKSÚ odvolání, které bylo rozhodnutím ze dne 25. 11. 2024, č.j. KUOK 129317/2024, zamítnuto a rozhodnutí bylo potvrzeno. Proti tomuto rozhodnutí byla podateli podána žaloba ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, o níž však doposud nebylo rozhodnuto.

Věcnému projednání žádosti podatelů podle § 142 odst. 2 správního řádu brání to, že o otázce již bylo rozhodnuto v jiném řízení. Stavební úřad Olomouc proto žádost podatelů správně zamítl. Přístup zastávaný podatelí by znamenal, že by jakékoliv pravomocné správní rozhodnutí bylo (po uplynutí jakékoliv doby) možno zpochybnit v řízení podle § 142 správního řádu. Právní úprava však takto koncipována není. Řízení ve smyslu § 142 správního řádu nemá sloužit k zpochybnění pravomocných správních rozhodnutí. Citované ustanovení neslouží k přezkumu podmínek pro vydání stavebního povolení nebo řízení o nařízení odstranění stavby, ani ke zkoumání příp. pochybení v takových řízeních. Řízení podle § 142 správního řádu není žádným superrevizním prostředkem ve vztahu k řízením jiným (rozsudek NSS č.j. 10 As 117/2016–64). OKSÚ má tedy za to, že vydání deklaratorního rozhodnutí nepochybně nebylo nezbytné k uplatnění práv podatelů, neboť se jejich ochrany domohli nebo domáhají v jiných řízeních. Ochrana proti rozhodnutím vydávaným podle stavebního zákona je tedy (na rozdíl třeba od certifikátů autorizovaného inspektora) zajištěna jinou cestou. Nebylo by ani vhodné vést dvě různé cesty obrany proti nařízení odstranění stavby (staveb). Vytvářely by se tak nepřehledné situace, kdy by se vyřešení shodné právní otázky mohlo dít v paralelních řízeních vedených různými orgány, stavebním úřadem a soudem (srov. rozsudek NSS č.j. 10 As 117/2016–64, bod 12).

OKSÚ se ztotožnil s argumentací a závěry Stavebního úřadu Olomouc, které pouze v odůvodnění dále rozvinul a napadené *sdělení* pouze formálně změnil v souladu s názorem krajského soudu.

K odvolacím námitkám OKSÚ uvádí následující.

K otázce příslušnosti v bodě 3 odvolání OKSÚ uvedl již výše, že proti usnesení OKSÚ ze dne 17. 6. 2024, č.j. KUOK 68222/2024, kterým byla žádost ze dne 5. 4. 2024 delegována na Stavební úřad Olomouc, bylo podáno podatelí odvolání, které však bylo nadřízeným správním orgánem zamítnuto jako opožděné.

K námitce podatelů, že není zákonný důvod pro to, aby si správní orgány posuzovaly v řízeních o jiných stavbách, jaká je povaha soukromé kryté jízďárny, když tato není jejím primárním předmětem, OKSÚ uvádí, že v případě posouzení tzv. doplňkových staveb je nutné posoudit také stavbu hlavní. Při posouzení stavby hlavní správní orgány vychází z pravomocného územního rozhodnutí, stavebního povolení a následného kolaudačního rozhodnutí. V tomto případě byli všechny tři výše uvedené rozhodnutí vydány ke stavbě soukromé kryté jízďárny. Taktéž bylo již pravomocně rozhodnuto o nařízení odstranění přístavby soukromé kryté jízďárny a také bylo nařízeno odstranění staveb na [REDAKCE] a to „*Sklad hoblin přístřešek – sklad zahradního nářadí, box pro koně a dvojbox pro koně*“ a staveb „*Sklad slámy, sklad nářadí a přístřešek pro traktor*“. Za řízení, jež má přednost před řízením o určení právního vztahu ve smyslu § 142 odst. 2 správního řádu, lze považovat takové řízení, které z hlediska platného práva podatelům v jejich konkrétním případě garantuje možnost reálně dosáhnout věcného projednání sporné otázky. Na základě výše uvedeného tak OKSÚ má za to, že otázka povahy soukromé kryté jízďárny, již byla správními orgány řešena v jiných řízeních.

K tomu dále OKSÚ odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2022, č.j. 29 A 51/2022-62, tykající se zásahové žaloby jednoho z podatelů, který napadal sdělení Magistrátu města Prostějov, kterým nebylo vyhověno podatelově „*Žádosti o změnu zápisu dokončené stavby do registru RÚIAN*“, ve kterém žádal o změnu zápisu stavby „*Krytá soukromá jízďárna pro koně*“, která je součástí [REDAKCE] a v Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (dále jen „RÚIAN“), má

jako způsob využití uvedeno „jiná stavba“, a to tak, aby její způsob využití byl souladný se skutečným stavem, tedy aby byla zapsána jako „stavba pro rodinnou rekreaci“, uvedl v bodě 22, že „současně však považuje krajský soud za nezbytné zdůraznit, že má jisté pochybnosti o tom, jaká očekávání (skrže argumentací legitimním očekáváním) a jaké právní důsledky žalobce spojuje s evidencí referenčních údajů o způsobu využití předmětné stavby v registru RÚIAN, přičemž se soud do určité míry ztotožňuje s názorem žalovaného, že obecně změnou těchto evidenčních údajů nemůže dojít k jakési dodatečné legalizaci stavby či ovlivnění způsobu interpretace a aplikace § 79 odst. 2 písm. o) stavebního zákona v rámci územních a stavebních řízení. Pokud jsou vedena správní řízení, která mohou mít dopad na posouzení charakteru pozemků či staveb, o nichž jsou údaje zapisovány do registru RÚIAN, je povinností stavebního úřadu jejich závěry vzít do úvahy a při následné editaci těchto údajů je zohlednit. Jak kupříkladu vyplývá z § 5 odst. 1 zákona o základních registrech, orgán veřejné moci (včetně katastrálního úřadu) využívá při své činnosti referenční údaje obsažené v příslušném základním registru „v rozsahu, v jakém je oprávněn tyto údaje využívat podle tohoto zákona nebo podle jiných právních předpisů, a to aniž by ověřoval jejich správnost.“ V žádném případě proto nelze přisvědčit hypotetickému závěru (který ovšem žalobce skutečně ani netvrdí, jedná se toliko o domněnku žalovaného), že by uvedený postup měl platit i v pomyslném obráceném gardu, tzn. že by daný stavební úřad v příslušných územních a stavebních řízeních (kupříkladu v řízení o odstranění stavby či o dodatečném povolení stavby) byl vázán referenčním údajem v registru RÚIAN o způsobu jeho využití, takový závazný charakter tyto údaje nemají. Jak kupříkladu vyplývá z § 126 odst. 1 stavebního zákona, stavbu lze užívat jen k účelu vymezenému zejména v kolaudačním rozhodnutí, v oznámení o užívání stavby nebo v kolaudačním souhlasu. Tyto skutečnosti pak nacházejí odraz v příslušných základních registrech, mezi něž RÚIAN náleží.“

Nejvyšší správní soud, který usnesením ze dne 28. 2. 2024, č.j. 5 As 282/2022–91, kasační stížnost proti výše uvedenému rozsudku odmítl, ve svém odůvodnění uvedl následující: „Podle § 4 odst. 4 zákona o základních registrech je přitom referenční údaj zapsaný v RÚIAN považován za správný, „pokud není prokázán opak nebo pokud nevznikne oprávněná pochybnost o správnosti referenčního údaje“. Jde tedy o vyvratitelnou domněnku správnosti zapsaného referenčního údaje a stěžovatelce nic nebrání či nebránilo v tom, aby případně ve zmíněných správních řízeních nabídla takovou skutkovou a právní argumentaci, opřenou o příslušné důkazy, která by nasvědčovala tomu, že údaj o stavbě jízdní dráhy v RÚIAN, jak vyplynul z napadeného rozsudku krajského soudu, je nesprávný.“ Nejvyšší správní soud dále uvedl, že vzhledem k odmítnutí kasační stížnosti se nemohl zabývat zákonností napadeného rozsudku krajského soudu, což však v žádném případě neznamená, že by závěry vyslovené krajským soudem aproboval. OKSÚ tedy shrnuje, že stavební úřad v příslušných územních a stavebních řízeních (v řízení o dodatečném povolení stavby) není vázán referenčním údajem v RÚIAN o způsobu jeho využití, takový závazný charakter tyto údaje nemají. Existuje, zde pouze vyvratitelná právní domněnka o správnosti tohoto údaje, kdy Stavební úřad Olomouc v rozhodnutí o nařízení odstranění stavby ze dne 8. 12. 2023, č.j. SMOL/329236/2023/OS/PS/Mie, nabídl skutkovou a právní argumentaci, opřenou o příslušné důkazy, která vedla k přesvědčivým závěrům, že stavba soukromé kryté jízdní dráhy není stavbou pro rodinnou rekreaci. Stejně tak případnou změnou údajů v RÚIAN nemůže dojít k dodatečné legalizaci stavby nebo staveb.

K námitce nezbytnosti vydání deklaratorního rozhodnutí se OKSÚ vyjádřil již výše, kdy uvedl, že podatelé byli ve všech řízeních účastníky řízení a vydání deklaratorního rozhodnutí nepochybně není nezbytné k uplatnění práv podatelů, neboť se jejich ochrany účinně domáhají v jiných řízeních. Soudní ochrana proti rozhodnutím vydávaným podle stavebního zákona je tedy (na rozdíl třeba od certifikátů autorizovaného inspektora) zajištěna jinou cestou. Nehledě na nesplnění výše uvedené podmínky nezbytnosti deklaratorního rozhodnutí pro ochranu práv podatelů by nebylo ani vhodné vést dvě různé cesty obrany proti nařízení odstranění stavby (staveb). Vytvářely by se tak nepřehledné situace, kdy by se vyřešení shodné právní otázky mohlo dít v paralelních řízeních vedených různými orgány, stavebním úřadem a soudem (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 7. 2016, č. j. 10 As 117/2016–64, bod 12). Tato námitka podatelů tak byla posouzena jako nedůvodná.

Současně OKSÚ usoudil, že výše uvedeným upravením výroku rozhodnutí nehrozí podatelům újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se, když došlo změnou výroků pouze k formální změně a nejedná se ani o změnu rozhodnutí v neprospěch podatelů ve smyslu § 90 odst. 3 správního řádu. V souladu s § 6 odst. 2 správního řádu tak bylo možné opravu výroku napadeného rozhodnutí napravit v rámci odvolacího řízení, proto OKSÚ změnil výrokovou část *sdělení* Stavebního úřadu Olomouc ze dne 24. 9. 2024, č.j. SMOL/417352/2024/OS/SUI/Hla a zbývající část potvrdil, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení účastníků

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

Účastníci řízení, kterým se doručuje do vlastních rukou:

1. [REDACTED]

Ing. Robert Černocký, Ph.D.
vedoucí odboru

Dále obdrží na vědomí:

2. Magistrát města Olomouce, odbor stavební, Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc
3. ad/a (330/V5)